Майн урда тээхи мүрысөөндэ оролсогты!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты:

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Обкомой,
БМАССР-ай Верховно Советэй
ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын
Горкомой орган

Март
20
1942 он
ПЯТНИЦА
№ 68 (3381)

Сэн 15 мүнгэн

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ БҮХЫ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД, КОЛХОЗНИГУУД, ИНТЕЛЛИГЕНЦИ БА БҮХЫ АЖАЛШАДТА

Улан-Удын депогой эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай бэшэг

Хүндэтэ нүхэд!

Бүгэдэараалай тэмсэл ба ажалай һайн үдэр—Майн нэгэн дүтэлжэ байна. Энэ һайн үдэр хадаа манай эрхэ сүлөөтэ оронхоной мэхэтэ мүүхайгаар добтолон орohон германска фашизмда эсэргүүцэн советскэ арадай ябуулжа байгаа эсэгэ ороноо хамгаалгын ажуулхэ гайнай болгожо байгаа үедэ тэмдэглэгдэхэнь.

Нүхэдүүд! Бүхы советскэ арад болбол баатар Улаан Армитнгаа ба Улаан-Сэрэгэйнгээ Флотой сэрэшэлтэй хамтаран дайсалгие илаха илалтые шэрээжэ байна. Манай ороной эрхэ сүлөөтэ байдалай түлөө тэмсэл хадаа гансаган ле ехэ буугай хүнхинэп, снарядай тэнсэрэн доһолжо байһан газарта ябуулагдаа бэшэ, харин энэ, пүн тылдэ, манай станогуудай хажуудa, колхоз бүхэндэ, бригадануд бүхэндэ ябуулагдана. Шэнэер бүтээгдэһэн паровоз бүхэн, гаргаагдаһан нормо бүхэн, хилээмэнэй пуд бүхэн, мяхагай килограмм бүхэн—энэ хадаа дайсанда сохилто гэшэ.

Гитлеровскэ банданууд хабаатна шэнэер добтолходи тэжэ эдлхэй дүүрэн хашхарна. «Дайсанай энэ оролдолгонь тон дамы хэлөг. Үүсхэл хадаа мүнөө бидэнэй гарта. Гитлерэй элэшэһэн ба жэбэршэһэн машиныг хэлыпые ехэ оролдолго Улаан Армиин түрилые тогтоожо шалгахагүй. Эрлигшэшэһэн дайсануудые Улаан Армиин хүсэн түгэс сохилгоор Ленинградыг холо болгон шарбагар хаяна, тэдэнэй мэдэлдэ саг зуурга байгаа Белоруссиа ба Украинын, Литва ба Латвиин, Эстони ба Карелиин город ба тосхонуудые сэбэлэхэ, советскэ Крымые сүлөөлхэ ба татагжа бүхы советскэ огон дэлхэй дээрэ илалтые туйлаһан һэр хүсэтэ улаан тугуудай дохин намилгаа мангажа бэшэ хүгынь холо бэшэ болонхой» (СТАЛИН).

Нүхэдүүд! Энэ хүсэлгэтэ һайнан үдэрые Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ хүсэтэйгөөр дэлгэрүүлэн угтая!

Майн 1-эй һайн үдэртэ бэлэдхэл сагта фронтын туһада зорюулан бүхы хүсэ шадалаа бүрезервэ эмхидхэлтэдэ, 1941 оной нояб-ийн 6-да нүхэр Сталинай хэлэн элидхэлтэ харюу болгон ажалдагаай ябаһан үйлгануулые дуурэгэлгэдэ хамгуулагдан ябуулагдаха ушартай.

Биднэр, Улан-Удын депогой эрэгтэй ба эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөнтэ оролсохо вуураа, дооро элгэлаһан үйлгануудые абахамнай:

1. Майн нэгэн болгор үйлэдбэрийн бүтээсые депо дээрээ 220 процент хүргэхэ. энэмнай үйлэдмэришэн бүхэн үйлэдбэриингээ бүтээсые 2-һоо үлүү дахин дээшэлүүлхэ болоно.

2. Майн 1 болгор 15-һаа үсөөн бэшэ шэнэ дурадхал ба уралан нарижуулгануудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ. Энэнтэ дүргэлгэ болгохын тулда мартын 15-һаа апрелиин 15 болгор уралан нарижуулгын дурадхалнуудые ба уралан зохёолгонуудые суглуулгын һара үгэргэхэ.

3. Фронтын туриимаар, нүхэр Лениний дүй дүгнэлээр хүдэлмэрилдэг сэрэгэй подразделениинүүдтэй фронтовой бригадануудай тоое олошоруулха. Майн нэгэн болгор паровозно бригадануудай 60 процентһээ үсөөн бэшьень нитгын сүсөөр мүдэлмэрилдэг болгохо, эндэр гол шухала зэһабаринуудаа сеһэдьнгээ сүсөөр хэлэг байха ёһотой. Паровозно бригадануудай сүсөөр тиеһөөн үлүү нэгэ паровозые үргэлгын зэһэбаринуудаа тарагаха.

4. Поездануудай ябалые пусэбөөр хараалагдаһангань оногоо час бүрэнин 3 километр дүргэдхэхэ.

5. Хүдэлмэрилжэ бэйгаа нарькын 50-һаа үсөөн бэшэ паровозые бөөс дааһан тоссоого ажалда (хозрасчетно) оруулжа, материал. мүдэлмэриин хүсэн бүтээгдэхэ тёһоной талаар 25 мянган тухэриг хүргэр арбилха.

6. Март ба апрелиин турша соо тулишые 10 процент арбилжа, ябалал бүхэнгээ 5—5 килограмм мазут, хиал-хахад килограмм нитгын тоно ба эмгэльгэ, мүн сэбэрлэн угаалга бүхэндэ 2—2 килограмм мазут арбилха.

7. Бүтээжэ гарганаһан продукциигаа өөрынь үные тоолгэйхиһөөнь 2 процент хэмнэгдүлгэ.

8. Депогой коллективэй хүсөөр эбтэсэй нэгэ паровозые зэһэбаринжа бүтэн болгохо.

9. Гүренэй зөөриг гарганалгаанууд-тээр, ганцаг депогой коллективэй хүсөөр ба зөөри зөөшөөр шэрэм мүдэлмэлгэй нитгэшые байгуулжа апрелиин 1 хүртэр ашаглалгала оруулха.

10. Хүдөө ажалыг хэрэгсэлнүүдтэ зорюулан трактороануудай 800 запасна частынуудые механическа цехэй хүдэлмэришэдэй хүсөөр мартын 21 хүртэр бүтээхэ. Эдэ арбилхын тулда бэлдхэлэй цехэй коллективэй хүсөөр 10 паровозой поршневой поршиниигуудые модернизировалхэ. Инструментальна цехтэ тэр хэрэгнүүдые шушалжа ба хажэ бүхы түмэр саргыгаа хамгаха. мүн үрөөнүүдые хажэ депогоо хамгаа. Үргэжэ зэһэбаринжа цехтэ түсөбһөөн гадна 3 паровозые зэһэбаринха.

11. Кривоносовско-гуниска автогуудые хэрэглэхэ, 1-дэхи номерой цехые апрелиин 1 хүртэр бүхэлэрынь фронтовой подразделени болгохын ба тэрэ хүндэтэ нэрээ бодото хэрэг дээрэ нэрэ турэтэйгөөр тарюулхын бүхы эрхэ байгал ба нүхэсэлнүүдыень байгуулха.

Бүгэнэр хадаа энэ эбэһан үйлгануудые шанартань хүрэгөөр ба нэрэ турэтэйгөөр сүм гүйцэтгэхэнь тулада бүхы нитэ шадалаа, бүхы шадзбэри зэргэжэлэе гаргахабди гэжэ большевистскэ партиг, советскэ правительство манай нитэ багша, вождь ба полководец—нүхэр Сталинайе найдуулнабди.

Нүхэд эрэгтэй ба эмэгтэй мүдэлмэришэд, эрэгтэй ба эмэгтэй колхозниууд! Интеллигентнууд! Майн урда тээхи мүрысөөндэ оролцоналсагты. Предприятиэ ба колхоз, научна лабораторинь, һүгнуулгэ ба советскэ эмхи зурагаануудтаа үнэн шугаргуудаар ажаллажа, манай шэнэ зорилго Улаан Армиин хүсэ шадалые өөбшөлсэгты! Немецко-фашистска шүдэнэ бандидуудай дэлгэдэгые шэзэлсэгты!

Фронтовой бригада ба подразделениинүүдые өмхидхэгты!

Ялалта түйлахын тулда хүн хэрэгтэйб, тэрэнишень сүм фронттоо үгэе.

Фашизмые ялажа үгы хэхэ эбтэлые эмхидхэшэ ажуулхэ Сталин маншаг!

Улан-Удын депогой хүдэлмаришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй даалгабаряар: И. Маяков, И. Плешаков, Г. Воронин, В. Карпушев, Соколов, И. Ларионов, В. Рыбинский, Б. Сайфутдинов, П. Михник, И. Пахалин, М. Врублевский, А. Кыштымов, С. Петров, И. Гордеев, К. Овчинников, И. Ананьев, Н. Бальцанов, Соковиков.

НАРАЙ МАЛ ТУХАЙДА АНХАРАЛАА ЕХЭЭР ТАБИХА

Бартын фронтын боецүүд болбол манай республикын ажалшадай эльгэһэн элбэг ехэ бэлэг сэлэгүүдые баяртайгаар үгтэн абаха зуураа, харюу бэшэг табихадаа: фронтдо туһалха ябадалаа улам ехэ болгохые үрэгэлна. Энэ хадаа дайсаны даяка манай ялалтын сагые дүтэлүүлхэ бэлэнгинь эли. Тиим, баатар улаан боецүүдэйгээ зэхиэ бидэнэр заабол дүүргэхэ аргатай ба дүүргэхэнье ёһотойбди.

Немецко-фашистска буулгатарагшадта асарчуусэн асэгэ ороно хамгаалха ашуухэ дайн болбол эдэ хоолой зүйлэнүдые эльбэгжүүлхэ тэйэн шухала зорилго табина. Энэнтэй хамта дайн сэрэг болбоной дашарамда манай социалистическэ малажалда тоёёлсоһон гарза хоролтонуудые үүсэлгүүлхын зорилгоор колхозууд ба совхозуудта алуу малайнгаа бүрэг олошоруулха шухала.

Мэнэ һаяхан тунгаглагдаһан «Колхозуудта ба совхозуудта залуу малнуудые хоролтогүйгөөр тулжүүлхэ ба алуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй Центральна Комитетэй тогтоол болбол эгээн мүнөө дайнай үеын оршон байдалдаа үндэлэн гаргагдаба. Энэ хадаа фронтдо ба советскэ түрэлгөө мяха, тоно, ажаглэдэбэриле ашаа, нооно ба бусад продуктнуудые улам ехээр үгэжэ хангаха асуудалые шийдхэхэ зорилготой дайшалхы программа мүн.

Буряд-Монгол республика болбол алуу малнуудые олоор үсхэ бирилгэ байһанинь мэдэгдэ. Тиимэһээ, манай эндэгэ колхозууд ба совхозууд алуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулан тогтэжэ. сэрэгэй үеын гэжэ хэлжэгөөр туйлай ехэ малажалай продукци гүренгөө үгэхэ үйлгатай. Энэ ушарые зүбөөр ойлгоһон түрүү малшад болбол парти ба правительствын зүгөөс колхозно малажал тухай анхаргаа хандуулһанда болгоно малажалай анхаргаа хандуулһанда болгоно. Хаяжэ болгоо Мухаршэбэрэй айматынгые абаа хэлбэл, тэндэ энэ үйлэ гаргаагаа 2491 хүнэгэн хоролтогүй шугуугаар таскэгдэжэ ба'нна.

Баргажалай айматта хониной фермэнүүдэй абаһан хурьгаһаа нэгэншье хониной гарза болоогүй байха юм. Мүн тэндэхи колхозууд туганнуудаалье ёһ.йн.ар харуулһалжа тэжээжэ байнад. Иволгын аймагай «Осоавиахим» «Коминтерн» колхозууд дайнай үеын байдалда тул абалгые ямараар эмхидхэхэ хэрэгтэй байһан тушаа эрхим жишээ харуулнад.

Нёдондо 100 эхэ хониноо 140 хурьгатые түлжүүлһэн Заиграйн аймагай, Ильичиин сомоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ артелиин хонишон—стахановка Жамбалова гэгшэ жэлээ хоёр тул абалгын түлөө оролдолго паргана. Тэрэ хадаа 1942 ондо олошот хониные хэнэлгүүлжэ, 100 эхэ хониноо 150 хурьга тэжээжэ мал болгохоо гэһэн социалистическэ үйлга абаад, мүнөө түрөөд байһан 59 хониной түлые хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ. Энэ аймагай «Улаан Эрхирэг» артельдэ 222 хурьга эшэгэд ба 90 поросноохонууд үдэр бүрнин оролдосотой харуулһалгаар хүреэлгэлгэнхэй.

Гахэ зуурга, зарим аймагуудай колхозууд болбол шэнэ тул абалгада эртээнээ анхаралаа хандуулжа, бэлэдхэл тухеэрэлгэ хэтүй, харин нобшоржо һуулһан байха юм. Энэнэй эсэгэ нарай малнуудай байра байдалынь хүйтэ нойтон ба тэжээл дутамаг байһан дээрээ болжо. нилээд олон хурьга эшэгэд, туганууд ба поросноохонууд тухэһэн ушаргнуудыг. Жишээлхэдэ, Сэлэнгын аймагта 251 үнэгэд түсөһэн аад, тэндэ туганнуудайнь 9,2 процентэнь үхэжэ хоробо. Заиграйн аймагта 1942 оной абгаһан поросноохонуудай 25,9 процентнь үхэһэн байна.

Энэнэй урда тээ өнхэ амгаан байха сагташье мал ажалгай манай эндэхи колхозуудта тул абалга тухай ямагта ехэ анхаралаа хандуулдагаагаг бэлэй. Тооо мүнөө дайнай үеын эрхэ байдалда гүрөн турын удхатай энэ шухала үйлэ-шэнэ урда урдынгаа улгу байнгаар үнэгэрхэ ёһотой байһаманай эли. Хэн хэй гарамжагүй нобшоор байһан дээрээ, колхозно фермэнүүдтэ нарай малнуудаа муугаар харуулһажа, тэрэ шалгагаанһаа тёбдхөөжэ гү, али үхүлжэ байнаб. тэрэ хадаа хуулинин хагуу харюусалгада хабаалуулжахэ зэргэтэй.

Үнэрэгшэ жэлнүүдтэ колхозууд ба совхозуудта залуу малнуудаа огто гамнагагүй, харин үрижэ хютажа байһан батыгтанууд үзэгдэгэт байнаб. СССР-эй Совнаркомой ба ВКП(б)-гэй ЦК болбол гүренгэй интересэтэ хамгаа нимэ аашые эрэгэ бүрүүшаагаад, энэнтээ нойшо залуу малаа ехээр гаргажа, ямагтынгаа һүүдэгүрые олошоруулан үгэхэнь хүчтэй нютагуудтахи партийна, советскэ ба газаатарганалгай органуудаа хатуугаар эрэбэ.

Колхозно мал ажалые алы болгоогоор хүгжэхэ тухай горюулагдаһан парти ба правительствын түрүүгэ тогтоолые малшан бүтэнгэ, эмэгтэй эмэгтэй колхозниууда бүлгаганань гаргаа дахин ойлгуулжа, фермэгүүд дээрэхи хамтынгаа малай һуурһөө гаргаа. мүн колхозниууда үмсын мэдэлгэ байһан гэгэй малнуудые гаргагүй һайнаар тулжүүлхэ хэрэгтэй. Энэ хадаа табрай тавилгын бэлэдхэлгэй гэб адилхан табигтаа мүнөөгэрэй гол шухала зорилгонуудай нэгэнинь мүн.

Оборонын Арадай Комиссариадта

Улаан Армиин авто-бронетанкова сэрэгүүдэй инженерно-техническэ составта сэрэгэй персональна нэрэзэргэнүүдые тогтоохо тухай

Гүренэй Оборонын Комитетэй тогтоолтой эсхилдуулан Оборонын Арадай Комиссар захирба гэбэл:

1. 1942 оной апрелиин 1-һээ Улаан Армиин авто-бронетанкова сэрэгүүдэй инженерно-техническэ составта:

техник-лейтенант,
ахала ша техник-лейтенант,
инженер-капитан,
инженер-майор,
инженер-подполковник,
инженер-полковник,
инженерно-танкова албанай генерал-майор,
инженерно-танкова албанай генерал-лейтенант,
инженерно-танкова албанай генерал-полковник гэһэн сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые тогтоохо.

2. Хоёр һарын хугацаада нэгэдахи рангын сэрэгэй техник хүртэрэй нэрэзэргэтэй бүхы инженерно-техническэ составые шэнэер хагажа үзөөд, захирагдаһан нэгэдэхи пунктэй зохилдуулан сэрэгэй шэнэ нэрэзэргэнүүдые олгохые фронтнуудай, округуудай ба армиинуудай Сэрэгэй Советуудта захирба.

3-дахи рангын сэрэгэй инженерһээ өхилээд, дээрэнһээ дээшэнхи инженерно-техническэ состав тухай аттестационно материалые Улаан Армиин авто-бронетанкова сэрэгүүдэй кадрнуудай Управлениие 1942 оной апрелиин 15 хүртэр тушаалха.

3. Фронт дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан строевой частынуудай авто-бронетанкова сэрэгүүдэй инженерно-техническэ составта сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые олгохын тулда альбомнуудые техник-лейтенантда—4 һараар, ахалагша техник-лейтенантда—6 һараар, инженер-капитанда—6 һараар, инженер-майорто—8 һараар, инженер-подполковниктo—10 һараар тогтоохо.

Ахалагша техник-лейтенант хүртэрэй сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые фронтнуудай ба армиинуудай Сэрэгэй Советуудтэ олгохо ёһотой. Инженер-капитанһаа инженер-полковник хүртэрэй сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые олгохо ябадал Оборонын Нарькомадай захирагдаһануудаар үйлэдэгдэхэ.

Хүдэлмэриндее онсо амжалтануудые түйлаһан гү, али онсо габьяа байгуулһан зарим ушаргуудта ахалагша техник-лейтенант хүртэр эзэлжэнһээ гадуур сэрэгэй нэрэзэргэ олгохо ба инженер-капитанһаа дээшэ эзэлжэнһээ тасуур сэрэгэй нэрэзэргэнүүдые олгуулга тухай хүргэлтэ хэхэ эрхэ фронтнуудай ба армиинуудай Сэрэгэй Советуудтэ олгохо.

4. Улаан Армиин авто-бронетанкова сэрэгүүдэй инженерно-техническэ составта зэргын тэмдэгүүдые ба хубсаһанай формануудые командна составтай адлаар тогтоохо. Улаан Армиин инженерно-техническэ составта тогтоогдоһон петлицануудые лэгэхи эмблемые (һүлгэ тэмдэгые) зүүжэ ябахаар тогтоохо.

ВКП(б)-гэй УЛАН-УДЫН ГОРКОМДО

ВКП(б)-гэй Улан-Удын городской комитет болбол Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ делгэрүүлхэ гэһэн Улан-Удын станциин депогой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые һайшааба.

ВКП(б)-гэй горком болбол депогой хүдэлмэришэдэй хүчтэлые поезиин-гинжаа ба эмхи зурагаануудайнгаа хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые дээрэ зүбшан хэлганьень партийна эсин организациинуудай секретарьнуудые үйлгэлба.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОҺОО

Мартын 17-ой үдэшын мэдээсэл

Мартын 17-ой туршада манай сэрэгүүд немецко-фашистска сэрэгүүдтэ эсэргүү добтолгото байдаануудые хэжэ, фронтын зарим участогуудаа дээрэ дайсанай контратаканууды тэлэнэргэ ехэ гэлтэгэйгөөр гэлэргэнь сохибо.

Мартын 16-да 17 немецкэ самолет үгы хэгдэ. Мэнэйхин 15 самолетоо гэгдэ.

Бареницова далай соо манай корабльнууд хамта дээрээ 16.000 тонно уһа турихэ хэмжээтэй дайсанай хөёр ашаанай пароходые нэгэ тральщик ба нэгэ һахюулай корабليие уһанда шэнгээһэн байна.

Мартын 16-ай туршада манай авиациин частынуудаа 16 немецкэ танк, сэрэг ба ашаа тээһэн 205 автомашина, һомо хэрэгсэл тээһэн 125 ашаа, горючитай 13 автоцистернэ, 36 өхэ буу, зенитно-пулеметно 22 үүр, 3 минометно батарей үгы хэһэн ба гэмтээһэнһээ гаргаа. һомо хэрэгсэлтэй 9 склад тэнэлжэ, дайсанай 4 батальон шахуу ябаган сэгэгые тараан сохиһон ба зарьмыень үгы хэһэн байна.

* * *

Баруун фронтын нэгэ участок дээрэ манай нэгэ часть нэгэ үдэр байлдаха зуураа 600 немецкэ солдат ба офицерые үгы хэжэ. танк буудаха хөёр ехэ буу, 4 станково ба 8 гар пулемет. 150 винтовко, нэгэ минометт, 10 автомат, танк буудаха нэгэ буу, 6.000 һомо ба сэрэгэй бусад зөөри буляан абаба. Фронтын өндөр нэгэ участок дээрэ Д. гэгэд һуурин газарай орнсоно манай буудалгын часть танкнуудта гэмтэг дэһэн дайсанай ябган сэгэгай хэдэн контратакые үзэрэй турш соо тэдэргэнь сохёо. Энэ байлдаанда манайхин хөёр танк, 10 ехэ буу, томо калибрын нэгэ пулемет, 8 станково ба гар пулемет, 50 винтовко, минэ, гар гранатануудаа ба винтовкын һомонуудые буляан абаһан байна. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай хэдэн зуугаад үхэгэ үлэбэ.

* * *

Баруун-Урда фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай частынуд дайсанай хамгаалгын рубежые илан даража, немецкэ сухариха баатай болгоо. Байлдаанда дайсанай 1.000 гаран солдат ба офицер үгы хэгдэжэ, нэгэ хүндэ ба 7 дунда танкнуудаа гэмтээгдэһэн байгаа. 382 немец пленда абтаа. Манайхин 35 ехэ буу, 80 пулемет, 88 миномет, 108 автомат. 357 винтовко. 3.500 снаряд, 85.000 һомо. 10 мянган минэ, 200 пистолет, танк буудаха 12 буу. һомо хэрэгсэлтэй, эдеэ хоолой зүйл ба хубсаһа хуяартай хэлэн складуудые буляан абаһан байна.

* * *

Ленинградска областиин партизануудай хэлэн отрядуудаа өөрэдынгөө ябуулгаа хэхэ үедее, хүсөбэшэ барилгатын ёһоор, дайсанай 560 гаран солдадые, 29 офицерые, хэдэн шэнэнуудые хюдан һалгаагаад, Улаан Армиин частиин штабта пленда абтаһан 7 немецые асаржа тушаагаа. Партизанска отрядуудай бэшэгүүд 9 хүүрэг тэнэлжэ, 103 ашаа, сэрэгэй элэбэ хэрэгсэлые тэсэһэн 26 автомашина үгы хэжэ, һомо хэрэгсэл ба эдеэ хоолой зүйлэй 10 складые галаа, 6 ба хүнгэн танк ба нэгэ танкеткэ эблэбэ. Партизанууд дайсанай олон винтовко, гар пулемет ба бусад буу зэбсэг буляан абаа.

* * *

Обергаузен городто һуужа байһан Ф. Пансус гэгшэдэ зорюулан бэшэгэнь немецкэ унтер-офицер Карлинский гэгшэнэ олдобо. Тэрэ бэшэг соонь: «Ородуудтаһаралгатай добтолно, манай түрүү пахюулнуудые үлдэн намнана. Манай ажабайдалые тэсэхын аргагүй болгоно. «Ородуудтэй сүмэрэн ороо!» гэһэн хашхарагдаанууд һүнгэдее тарадаг. Эдэ һүнгэн тревогонуудые тэсэн үнэ гэхэ гэшэ нерадамнай дундэ байна. Мүнөө бидэнэрэй хөёрго ба юунцаншье хамаатүй болгоһон гэрэшэмнай даншье ехэ, тиимэ дэрэнэ ямар нэгэ юумэер бидэнэрые худалгэхэ гэшэ амаргүй».—гэжэ хэлэгдэһэн байна.

* * *

Мартын 7-ой һуни Шиловско станциин дээрэ гитлеровскэ бандануд Знаменко тосхоной бүхы эрэ хүнгүые вагонууд соо намнажа оруулаад, тэдэ вагонуудыень автомашинуудаар буудаа. 250 хүнһөө оройлоо 40 хүн амиды үлэбэ. Барвенковын сриоонто һаяхан хэлэн гүнэгы нүхэнүүд олдоо. Түрүшын хөёр нүхэн соонь гитлеровскэ хара золигуудай алаһан 77 хүүр олгоһон байна. Эдэнэрэй олонойнь гаргаануудынь булга мушхаагдахай, шүдэнүүдынь түрэ сохигдоной, нюдэнүүдынь тө[illegible] хэгдэжэй шэхэнүүдынь отолгоной, гар бө[illegible] хуулагдаагаай. Мүн хоёлойгоо бөөлгөһөн хүүрнуудые бии. Эдэ 77 хүн бүгэдэрөө зэрлиг мүүхайгаар зэбэгдожо алагдаа гэжэ эрчөөнэ шалгалгаар тодоруулагдаба.

Мартын 18-ай үглөөнэй мэдээсэл

Мартын 17-ой һунинин туршада фронт дээрэ ямаршье шухала хубилалгануд болоогүй.

* * *

Баруун фронтын нэгэ участок дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай гвардейскэ часть дайсанай үсэд шанга сэргүүцэлтые даран ялажа, нэгэ һуурин газарые эзэлбэ. Байлдаанда 6 немецкэ ехэ буу, 36 автомашина, 2 хуягта машина, хөёр тягач, 4 пулемет, ашаа ба һомо хэрэгсэл тээһэн 10 мори тэрэ үгы хэгдэбэ. Дайсан болбол 300 гаран солдат ба офицерэ алуулаа. Манайхин 4 ехэ буу, 7 миномет, 11 гар ба 2 станково пулемет, һомо хэрэгсэлтэй хөёр склад, 5 мотоцикл ба сэрэгэй бусад зөөри буляан абаба. Өндөо нэгэ участок дээрэ манай буудалгын часть хөёр ехэ буу, 8 миномет, 6 пулемет, һомо хэрэгсэлтэй хөёр склад үгы хэжэ, 8 ехэ буу 7 миномет, 12 пулемет буляан абаһан байна.

* * *

Ленинградска фронтын зарим участогуудаа дээрэ ябуулгаа хэжэ байһан манай частынуд дайсанда эсэргүүсэн хөёр удэр соо байдаагаа зуурга гитлеровецүүдые амиды хүсэнэйнь ба дайшалхы техникынь талаар ехэ гэлтэдэ оруулба. Байлдаанай болоһон газар дээрэ немецүүд солдат ба офицернүүдэйнгээ 2.150 үхэсэрые орхаба. Манай сэрэгүүдэй буляан абаһан трофейн дундэ 28 пулемет, 8 миномет, 27 автомат, снарядтай 15 хайрсаг, винтовкын 55 мянган һомо, пулеметно һомотой олон лентэ ба бусад зэр зэбсэг бии.

* * *

Ахалагша лейтенант Сидоров-эй команда доро ябаһан танк болбоо немецүүдэй эзэлбэн Б. гэдэг деревнидэ суулгаа ороо. Зурхэтэ танкистнуд 6 ДЗОТ-ые һайнартажа, немецкэ батальоной штабай байрые хяа бута сохёо, дайсанай 80 шахуу солдат ба офицерые үгы хэһэн байна.

* * *

Калининска областьдо ябуулгаа хэжэ байһан нүхэр П. гэгшэн команданлаг партизануудай отряд немецүүдэй подразделениидэ гэб гэнэн добтолго хэбэ. Түс байлдаанда партизанууд 26 немецкэ эсэмдэгшэдые үгы хэжэ, 4 пулемет, 15 винтовко ба 6 мори буляан абажа, нэдэн немецкэ солдадые пленда абаа.

* * *

«Би февралиин эхээр полидо ерэжэ ороо һэм. Тэрээнэй урда тээ Германда байжа саншагай худэлмэридэ бэлэдхэгдэһэн байгааб. Фронт дээрэ наадаа буудагша болгон оруулаа. Дивизиингээ ехэ гэлтэдэ ороһон дээрэнээ командованиг болбол түрүү позициинуудта бүхы бөшөөшэнүүдые, машинануудай жолоочидые, ашаанда ябадаг хүнүүдые ба ара талада ажалалба гэдэг бусад хүнүүдые ябуулна бэлэй. Бүүгэй үдэрнүүдэ билаанэр Ч. гэдэг газарта байгаа һэмди. Энэ һуурин газарые советскэ артиллери ехэ хүсэтэйгөөр буудаһан байгаа. Мүн өндэ агаарай атака хэгдэ һэн. Манай полк ехэ гэлтэдэ ороо. Зарим ротонууд соо оройлоо нэгэ хэлы солдатуд үлэбэ»,—гэжэ 257-дохи немецкэ ябган сэрэгэй дивизиин 457-дохи полкын 1-дэхи ротоһоо пленда абтаһан офрейтор Эберхард Бесто гэгшэ хэлэнэ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕТЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Улаан Армиин сэрэгэй частынуудые шагнаха тухай

Немецкэ булимтарагшадта асэргүү тэмсэлэй фронт дээрэ Командованиигаа дайшалхы даалгабаринуудые жишээтэ һайнаар дүүргэхэ зуураа баатаршагта ба эрэлхэг зориг гаргаһанайнь түлөө: Ленинэй орденоор: 1.) 8-дахи гвардейскэ буудалгын дивизие, 2). 249-дахи буудалгын дивизие;

Улаан Тугай орденоор 645-дахи буудалгын полкые шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түүхэмжэлгэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1942 оной мартын 16.

АДУУ МАЛАА ОЛОН БОЛГОГТЫ!

Иигэжэ парти ба правительство уряална. Энээндэ харюу болгон, тул абалгые һайнаар эмхидхэе!

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Нарай малнуудые шефтээ абаба

Баргажанай дунда һургуулиин үүсхэлые нютаг бүхэндэ дэлгэрүүлхэ

Һаяхан, Баргажанай дунда һургуулиин һурагшадай ба һургагшадай коллектив болбол колхозуудай нарай малнуудые шефтээ абаха гэжэ нэгэн һаналарэ шийдхээд, тэдэнэр **«Баргузинская Правда»** гэдэг аймагайнгаа газетэдэ доро зааглаһан бэшэг толилһон байна гэбэл:

«Бидэнэр, Баргажанай дунда һургуулиин һурагшад ба һургагшад болбол эндэхи нютагай «Красный Октябрь» ба Сталинай нэрэмжэтэ артельнуудай нарай малнуудые өөһэдынгөө шефтэ абаад, харууһалжа байнабди.

Тиихэ зуураа бидэнэр нимэ зорилгонуудые тавилнабди: зүн болтор тахайнуудай һүрэг тобир тарган байхынь тулада, тэдэнние нүдөөр харууһалха шухала. Бидэнэр хаана фермэнүүд дээрэхи тахайнуудтаа үбһэ, соломо, ямаа бусалгажа, тэдэнние мяха яһанай шулуунтэй, загаһантай ба һү сагаатай хоолжо өдөөлгэ ябуулгэ эмхидхэхэбди.

Тахайнуудые үсхэбэриилэн тэжээхын ба шигахын тулада колхозуудай ресурсууд түтэсөөр элсүүлэн нэрэглэхэ хүлөлмэри хадаа угаа ехэ политическэ зорилго мун. Үшэр нимэһээ, дээрэ дурсагаһан тэжээлнүдые хэрэглэн тахайнуудые тэжээхдээ бидэнэр түрэлгөө хөдөн арбаад мянган центнер мяха түсэбөөр талдуур үгэжэ шадахамнай лабтай.

Фермэ бүхэнэ түхэреен сүүлхэ соо хүдэлмэрилхэ кухни бии болгожо, тэнэ саг үргэлжын дежурство байгуулха. Тоно бүнарай тахайнуудай үбдэхэ ба үхэхэ ушар гаргахагүйн зорилгоор тахайн фермэнүүдэй байда байхалые угаа арюун байлгаха, тэнэ таатай зохид ба нулаан байлгаха нэрэгтэ манай һурагшад ба һургагшад өөһэдөө хабдалалсан оролдохо байна.

Бидэнэр, Баргажанай дунда һургуулиин һурагшад ба һургагшад хаана тахайн фермэнүүдые өөһэдынгөө шефтэ абахыень бүхы аймагайнгаа һурагшад ба һургагшадые уряалнабди. Франтто ба советскэ түрэндөө эрхим сортын нэмэлтэ өхэ мяха үгэхын түлөө оролголто гаргажа колхозуудтаа туһалая! Энэ шефтээ абалгые һайнаар эмхидхэхын түлөө өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөөнние долгы татуулан дэлгэрүүлэеэ, нухэд!

Баргажанай дунда һургуулиин коллективэй дэлгэбэрэр гараа табигшэд:

КОНДАКОВА, ПЛЕХАНОВ, КОЛЧАНОВ, ЖУКОВ.

РЕДАКЦИЙНАА: Дээрэ дурсагдаһан һургуулиин коллективэй үүсхэлые ВКП(б)-гэй Баргажанай айкомой бюро һайшаагаад, бүхы аймагайнгаа һурагшадай дунда зүбшэн хэлсэжэ, бодото уялгануудые абахыень һайшаан дурадхаһан байна. Энээнэй дашарамда, манай республикын бүхы аймагуудэй һургуулинууд баргажанайхидай патриотическа үүсхэлые дүнгэлсэн дэмжэжэ, эдэнэй жэшээгээр нарай малнуудые шефтээ абаха бэзэ гэжэ сохом найдагдана.

Цыван Будаевагай тугалай байра соо

Хабарай тэнигэр улаан наран хатын саана хорголоод, үдэшэлэн боложо байгаа бэлэй. Энэ үеэ Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин суута тугалшан, ВСХВ-гэй бага алтан медальяар шагнагдаһан Цыван Будаева гэгшэ тугалайнгаа байра соо туха забгүй хүдэлмэрилжэ байна.

Нүхэр Будаева болбол мүнөө үеэ 20 тугал харууһална. Энэ үбэл гараһан нарай тугалнуул гараар тэжээглэжэ байбашье, Цыван Будаевагай инаг анхаралай ба оролдолгын ашаар барандаа тобир тарганаар түлжүүлэгдэнэ.

—Тугал бүхэнэй али тухай түлжэжэ байһыень мэдэхын тулада, тэдэнэй эдихэ ууха үдэр бүриин нормые тогтоохын тулада тэ эннине саг үргэлжэ шэгнэдэг байнабди,—гэжэ нүхэр Будаева хөөрэнэ.

Энтэ байра байдалынь угаа таатай зохид байха юм. Тугалайнь типовой байра соонь ариг сэбэрые нарлар сахилаг, бүхы ажалаа зоотехническэ заабаринн ёһоор зонхилог байна.

Инаг һайхан тугалнуудтаа энэ үдэшынь нормо эдеэлүүлһэнэйнгээ һүүлээр, Цыван Будаева эндэ үмэзжэ ябаһан сагаахан халаатаа тайлажа орхёод, үбсүүн дээрэхи алтан ме аляа яларуулан ябажа, тугалнуудаа үшөө дахин эрьежэ харана.

Иигэжэ, республикын суута тугалшан Цыван Будаева өөрынгөө іаажа абаһан тугалнуул тухай үдэр саг бүхэндэ оролдон, парти ба правительствын уряае болото хэрэгүүдээр харюулжа байхыень харахада урматай.

Жаргаланта. **П. Васильев.**

Фермэ дээрэ шэнэ эзэн табигдэа

Нэгэ хэдэхэн һарын саада тээ, Селенгын аймагай Калиновичын нэрэмжэтэ артелиин праглеэ болбол жинрын хонишон ябаһан Надежда Вампиловагаа ОТФ-е даагша болгожо дэбшүүлэн табиһан байгаа.

Тиихэдээ тус колхозой нүүдэлнин эзэдэрэгүй. Надежда Вампилова болбол нуруушын үзэрһөө эхилэн фермынгээ сүүлэмэрилие һайжаруулхын түлөө үзэн зонхогоо табижа оролдобо. Тэрэ хаана тэрбэн түрүүнэ, шэнэ түл абалгые һайнаар үгтажа абахын тулада бэлэдхэл хэжэ зацалаа.

Гитлежэ Вампилова ба тэрэнэй хани басагадай оролдолгонь дэмы хоёһон үлөөгүй. Мүнөө тус фермэ дээрэнь 150 хони ямаад түрөөд байна. Тадэ хурьга эшэгэдһэ пэгэшье оюролто болоогүй, тон һайнаар тэжээгдэжэ байна.

Энэ Долгор ба Евгения Цыбиковагаа гэгшэд хоёр хонишод хэзээ үнинһөө хойшо хүдэлмэрилжэ байдаг тон дуйтэй дуншолтэй хүнүүн байха юм. Тиимэһээ фермын шэнэ эзэн болбол эдэ хоёр хонишодтой зүбшэн, хурьга эшэтэдээ үмэзжэ ябаһан сагаахан халаатаа тайлажа орхёод, үбсүүн дээрэхи алтан ме аляа яларуулан ябажа, тугалнуудаа үшөө дахин эрьежэ харана.

Иигэжэ, республикын суута тугалшан Цыван Будаева өөрынгөө іаажа абаһан тугалнуул тухай үдэр саг бүхэндэ оролдон, парти ба правительствын уряае болото хэрэгүүдээр харюулжа байхыень харахада урматай.

Жаргаланта. **П. Васильев.**

Фермэ дээрэ шэнэ эзэн табигдэа

Нэгэ хэдэхэн һарын саада тээ, Селенгын аймагай Калиновичын нэрэмжэтэ артелиин праглеэ болбол жинрын хонишон ябаһан Надежда Вампиловагаа ОТФ-е даагша болгожо дэбшүүлэн табиһан байгаа.

Тиихэдээ тус колхозой нүүдэлнин эзэдэрэгүй. Надежда Вампилова болбол нуруушын үзэрһөө эхилэн фермынгээ сүүлэмэрилие һайжаруулхын түлөө үзэн зонхогоо табижа оролдобо. Тэрэ хаана тэрбэн түрүүнэ, шэнэ түл абалгые һайнаар үгтажа абахын тулада бэлэдхэл хэжэ зацалаа.

Гитлежэ Вампилова ба тэрэнэй хани басагадай оролдолгонь дэмы хоёһон үлөөгүй. Мүнөө тус фермэ дээрэнь 150 хони ямаад түрөөд байна. Тадэ хурьга эшэгэдһэ пэгэшье оюролто болоогүй, тон һайнаар тэжээгдэжэ байна.

Энэ Долгор ба Евгения Цыбиковагаа гэгшэд хоёр хонишод хэзээ үнинһөө хойшо хүдэлмэрилжэ байдаг тон дуйтэй дуншолтэй хүнүүн байха юм. Тиимэһээ фермын шэнэ эзэн болбол эдэ хоёр хонишодтой зүбшэн, хурьга эшэтэдээ

ХИЛЫН СААНАҺАА

Фашистска мухар гозуулинууд узуурһаа умхиргэ

Гитлеровскэ тонуулша армиин дунда жаяг заршам сахилга унажа ба задагайрал боложо байна

НЬЮ-ЙОРК, мартын 17. (ТАСС). „Крисчен Сайенс Монитор“ газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Польшодохи германска ээмдэлгын сэрэгүүдэй моральна байдалынь ехэ түргэнөөр муудажа байнхай гэжэ ноябрь һарада польшоһоо тэрьедэжэ ерэһэн нэгэ поляк хүн хөөрэһэн байна. Немецууд диилэхэеэ болео гэһэн һанал германска солдадуудай дунда дэлгэрэнхэй. Тэдэнэр ехэ заршамгүйгөөр бэеэ абажа ябадаг, хүн зонние тонохо гү, али сэрэгэй материал, хоол хүнэнэ ба хэтэржэ ерэхэдээ буу зэбсэгүүдые худалдаха ажалые диилэнхидээ хэжэ байдаг. Германска армиһаа бодхуултаһан бандидууд бухы Польшо соогуур һүрэгөөрөө ябажа хүдөө нютагтахи хүн зонние тонодог, харгы замаар ябаһан хүнүүдые дээрмэдэдэг ба түмэр харгын станцинуудта добтолго хэдэг байха юм. Варшава городто германска солдадууд „солдатска базар нээжэ“ сэрэгэй складууд соонoо хулуужа абаһан консервэ, хилээмэ талха, одеяла, бензин, мотоцикл, ашаанай автомашина ба буу зэбсэгүүдые худалдажа байдаг. Немецкэ офицернүүдэй дунда эдилгэ абаха ябадал ехээр дэлгэрэнхэй. Немецкэ офицернүүд энгэй фирмэнүүдһээ хоол хүнэнэнэй зүйлнүүдые армиин тулада худалдажа абахадаа хэдэн дабхар үлүү үнэ зааһан распискануудые тэдэнһээ эрижэ абаад, бодото үнэнөөнь үлүү гараһан мүнгые өөһэдынгөө харманда хэдэг зантай.

ГЕНЕРАЛ МАКАРТУР ГЭГШЫЕ ШЭНЭ ТУШААЛДА ТОХИЛГО

ЛОНДОН, мартын 17. (ТАСС). Рейтер агентовын Вашингтонһоо дамжуулһанай ёһоор, генерал Макартур гэгшэ австралийска оршонгоо байгаа зэбсэгтэ хүсэлнүүдэй главнокомандалагша болгожоо томилогдоо. Энэ тушаалаа ябуулжа байха зуураа мүн Филиппиныдэхи американска сэрэгүүдые командалха удаанайнгаа постые лаһан гаргаа байха. Генерал Макартур болбол Рузвельтын захиралгаар өөрынгөө штабые Филиппиныһээ Австрали руу нүүлгэһэн байна. Тиигэжэ өөрөөшье генерал Макартур Австралида ерэлсэбэ.

БРАЗИЛИ ГҮРЭНДЭХИ ЯПОНСКО ПОСОЛЬСТВЫН ТУШААЛТАДЫЕ ХЯНАЛТАДА АЕАА

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентовын мэдээсэһэнэй ёһоор, японтоной поголостго ба консульстводо хүдэлмэрилжэ байгаа бүхы тушаалтадые гэр гэртэнь байлгаха гуримаар хяналтада абаха гэһэн захиралые барзильска правительство гаргаһан байна. Токио городто һуурһан болгожо, хабдалалсан оролдохо байна.

Бидэнэр, Баргажанай дунда һургуулиин һурагшад ба һургагшад хаана тахайн фермэнүүдые өөһэдынгөө шефтэ абахыень бүхы аймагайнгаа һурагшад ба һургагшадые уряалнабди. Франтто ба советскэ түрэндөө эрхим сортын нэмэлтэ өхэ мяха үгэхын түлөө оролголто гаргажа колхозуудтаа туһалая! Энэ шефтээ абалгые һайнаар эмхидхэхын түлөө өөһэд хоорондоо социалистическэ мүрысөөнние долгы татуулан дэлгэрүүлэеэ, нухэд!

Баргажанай дунда һургуулиин коллективэй дэлгэбэрэр гараа табигшэд:

КОНДАКОВА, ПЛЕХАНОВ, КОЛЧАНОВ, ЖУКОВ.

ФИНСКО-ФАШИСТСКА АРМИИН ТУЙЛАЙ ЕХЭ ГЭЭЛТЭ

НЬЮ-ЙОРК, мартын 17. (ТАСС). Ассошиэйтэд Пресс агентствын бернскэ корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, финнүүд болбол мүнөө энэ дайнда туйлай ехэ іаэлтэдэ ороо гэжэ финскэ парламентын член Фрич гэгшэ Стокгольм городто ябаха үедөө сэхэ уруунь мэдүүлһэн байна. Фричын хэлэһэнэй ёһоор, зарим финскэ городууд бүхы эрэшүүдээ гаэһэн байна.

Германиин доторой бэрхэшээлнүүд тухай шведскэ газетэ бэшэнэ

СТОКГОЛЬМ, мартын 17. (ТАСС). Шведскэ „Зэребру-Курирен“ газетэ Германиин доторой бэрхэшээлнүүд тухай бэшэбэ. Тэрэ газетын бэшэһэнэй ёһоор, германска армп сухарин тэрьедэхэдээ айхабтар олон буу зэбсэгүүдээ гаэжэ инлээд ехэхэн бэрхэшээлнүүдтэ ороһон байна. Немецууд үбэлэй кампаниие ябуулхадаа хабарай операциннуудта гэжэ бэлэдхэһэн угаа ехэ сэрэгэй материалые гаргашалаа. Германи ба тэрэнэй эзэмдэһэн оронуудтахи ажаүйлэдбэри германска сэрэгэй машинын ашаг туһада хүдэлмэрилдэг байбашье мүнөө түүхэй эллэл ба нефть дуталдадаг болоо. Гадна, эдэ оронуудтахи ажалай бүтээсэ үлэсхэлэн ба хохидолдо нэрбэгдэһэн шалтагаанһаа ехээр муулаа. Мүнөө байгаа Германиин правительствын урдаа эсэргүүсэһэн „доторой фронт“ Германида бии. Католическа ба Протестантска церковьнууд гестапо ба харуулай отрядуулай урдаһаа эсэргүүсэһэн хүдэлөөндэ хабаадалсана. Мюнстерск епископ Галенб гэгшэ мүнөө түрмэдэ һуудаг. Германидахи церковьнуудай хэрэгүүдые архилдэг алдарта кардинал Фаульгабер гэгшэ фашистнуудай пропагандын урдаһаа эсэргүүсэһэн ябадалые тон элеэр мэдүүлһэн байна. Вюртембургск епископ Бурм гэгшэ сүмэ хинд ба мүргэлэй оронуудые гестапын һуйдхэдэгые шүүмжэлэн бурууша-аһан байна. Берлинай епископ Прейссинг гэгшэ хуули бусын ябуулгануудые гестапо хэдэг гэжэ гэмнэһэн башэгые хиидэйнгээ приход соохи һүзэгтэндэ хандажа һаяхан бэшээ. Мүнөө байгаа Германиин правительствада сүмэ хиидэй организацинуудай ингэжэ элитээр эсэргүүсэдэгэй хажуугаар мүн ондоошье группанууд эсэргүүсэлтэ үзүүлжэ байдаг.

Германиин фронт дээрэхи гаэлтэ угаа ехэ. Үбэл болбол хэдэн зуун минган солдадые жагсаалһаа гаргаа. Румыни ба Германска бусад „союзнигууд“ мүн тэрэшэлэн туйлай ехэ гаэлтэдэ оронхой гэжэ тэрэ газетэ тэмдэглэнэ.

Гитлеровецууд польско арадые хюдаха гэжэ эрмэлзэнэ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Иерусалимаа Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Польшые эзэлжэ эхилһэнэһэн сойно гитлеровецууд Польшодо 100 мянгаһаа үсөөн бэшэ лунгуудые саазалаа. Тэрэнһээ гална 100 мянга гаран полягуудые түрмэнүүдтэ хаагаа. Скаржисодахи сэрэгэй завод дээрэ саботаж хэгшэгые зааха тухаһоо арсаһан 300 польско пүүлэмэришэнние буудан алаба. «Немецуудтэ муугаар хандаһанайнгла» түлөө һаяхан хэлэн зуун полягууд, тэдэнэй дунда польско солдадууд саазалагдаһан байна. Германиин концентрационно лагерьнуудта зобоогдоһон ба дарлагдаһан тэрэнэ польско физик Никодзкий ба медицинын алларгта хүлэлмэрилэгшэд Добровский ба Соколовский гэгшэд нүгшэбэ.

Богонихон телеграмманууд

Английска сэрэгэй корабль болбол хоол хүнэнэ тээгэд, Мартиника арал тээшэ ошожо ябһан французска ашаанай „Сан Доминик“ гэжэ пароходые барижа абаа.

• • •

Английска алдарта эрдэмтэн Вильям Врэгг гэгшэ мартын 12-то наһа бараа. Эрдэмтэн Врэгг болбол уһан доогуур ябадаг онгосые тусхайлан олохо нарижуулагдаһан оньһотой тусхай багажые 1914—1918 онуудтахи дайнай үедэ зохёоһон байна.

• • •

Худалгаа наймаанай американска ба норвежскэ бишинхан суднанууд Караибска далай дээрэ ябатараа торпедировалуулһан байна.

• • •

Австралида гурбан недели урда тээ американска солдадууд буугаа. Дайсанда добтолуулһан байбашье эдэ сэрэгүүд хадаа нэгэхэншье гаэлтэдэ оронгүйгөөр сэрэгэйашаанай суднануудта һуужа ерэһэн байха юм.

• • •

Париждахи германска засагаархин болбол „германска солдадуудта хүсөөрөө орохо ябадалые хэдэн дахин хэһэнэй түлөө“ гэмнэгдэжэ, 7 парижаархин саазалуулаа гэжэ соносхоо.

• • •

Уһан доогуур ябадаг дайсанай нэгэ онгосо Кастриин гаваньда мартын 9-дэ ороһон байна. Британска Вест-Энэдхэгдэхи Санта Лучиа гэжэ аралай хажууда хоёр кораблиие гэмтээгээ. Үсөөхэн тоото хүнүүд алуулһан байна.

• • •

Энэ дайнай эхилһэнһээ хойшо каналска ами 10 дахин шахуу олошорло. Каналын ажаүйлэдбэри дайнай эхилһэнһээ хойшо 200 мянган сэрэгэй автомашина бүтээжэ гаргаба. Дүн хамда дээрээ 500 мянган тонно уһа түрихэ хэмжээнэй гуталгаа-наймаанай суднанууд мүнөө жэлдэ бүтээдэхэ.

• • •

148 норвежскэ офицер ба патриотическа үзэл болгоогоо бусад хүнүүдые гитлеровецууд хаяа Эүгин Германидахи германска концентрационно лагерьта ябуулна.

• • •

Германска сэрэгэй барилгануудта хүлэлмэрилжэ байһан 100 гаран датска хүлэлмэришэд «Хүлэлмэрилэ гаргаһа арсаһанай түлөө» гэжэ Тронхейм городто дүтэхэнэ байгаа концентрационно лагерьта ябуулагдаһан байна.

• • •

Вентрилэ айхабтар ехэ үер боложо. 22 тоохонуудай мянга гаран гэр байдаг уһанда абтажа ябашаһан байна. 50 мянга шахуу гектар тарилаагдаһан газар уһанда абтаноо.

• • •

Брюссель городтохи (Бельги) германска засагаархин хаяа саботаж хэһэнэй түлөө гэмнэгдэгшэдые буулгаа, башэ, харин үлэжэ алаха ёһотой гэһэн залиралые гаргаһан байха юм.

(ТАСС).

Нарай малнуудые нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ

Эсэгэ ороно хингаалгын агуу-ехэ дайнай үеын оршонбайдал хадаа социалистическэ малажалдаги хүдэлмэрилэгшэдэй үүрэг ба хариуцалгые хэзээ-хаанайхитай жэшээлшэгүйгөөр дэлгэлгэ. Малай тоо толгойе улам саашадань олошоруулжа ба ашаг үгэлгыень ехэхэжэ, хүнөө-ажахын продуктинуудые Эхэ оронтоо элбэг хэлбэтээр үгэхыень эринэ.

Түлшэтые абалгаа түсэбшэлэн ба хаһа саг соонь бэлэдхэлтэ, зоотехническо-ветеринарна хэмжээ-ябуулганууды хэрэг поэрень бэелүүлгэ болбол гүрэнтөө ба фронтоо бүхи ехэ мяха, һу, үгэжэ ба ажаүйлэдбэрэ түүгэй эдэлгэ гүгөөр хангалтэ аргаболомжо олгохонь лабтай. Энэ хаана советскэ патриот бүхэнэй урда тавигдаһан гайшалхы зорилго мун.

Тиимэһээ, малжалай фермэ ба МТС-тэ бүхэн, тэндэ хүлэлмэрилдэг эдэтэй ба эмэгтэй патриот бүхэн нарай малнуудаа 100 процент түлжүүлхын түлөө тэмсэхэ яалгатай.

Манай республикын нютаг олон малшад айгаа тэрэгэ стахановскэ тавилгайнгаалгаа, энэ жэлэй тул абалгые эрхим зэргээр үнгэргэжэ байна.

Жэшээлхэлэ. Баргажанай аймагай хониной фермэнүүдые гаагшаг 581 хони түрүүлээд, тулгэнүдыень 100 процент үсхэжэ байнад, тэрэшэлэн һу-товрта фермэнүүдэй хүлэлмэришэдшье хонишодһоо дутуунгүйгөөр хүлэлмэрилэ гэбэл: эдэнэр 628 үнсэ түүлүүлэд, тугалнуудыень тобир тарганаар онго оруулгаа байнгай.

Мухар-Шэбэрэй аймагаархид 2791 хони хурьгалуулаад, тулгэнүдэйнь 99,6 процентые бүхи бүтэнөөр тэжээжэ байна. Тэрэнһээ пэгэшэ, хэлэн арбаад фермэнүүдые даагшад гайхамшагта амжалтануудые туйлажа үргэлжэлһөөр.

Заиграйн аймагай Илькын сомсоведэй Вознесиловай нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша нухэр Жамбалова гэгшэ 1941 ондо 100 ехэ хонин бүриһөө 140 хурьга абажа, нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлһэн байна. Тэрэнһээ гадна, 1942 ондо 100 эмэ хонин бүриһөө 150-гаа үгөөн бэшэ метис хурьга түлжүүлхэ гэһэн социалистическэ уялга абаад, тэрэнэ бэелүүлхын тулада унаһан малгайгаа абангүйгөөр хүлэлмэрилжэ байна.

Тэрэшэлэн «Улаан Эргэнөөг» колхозой малшад 222 хурьга ба 90 поросёнхо абаад, тэдэнэ нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлнэ.

Гэхэ зуурт, захиуусалга бэлэтай ба тунайгаар хандаһан ушарнуудтаань, тусхайлан хэлэбэл: тул абалгаа хэһа соонь бэлэдхэхэнэй—байгалуудынь мүсэд дулаалаа сэбэрлэгүй дээрэһэнь шилтгэлэлан, хэлэ хэлэн колхозууд ба аймагуудта нарай малнуудынь хоролтоо оронто байна. Жэшээлхэлэ, Сэлэнгын аймагта 251 тугалнуудайнь 9,2 процент, Иволгын аймаг дотор тугалнуудайнь 6,4 процент гү, али 140 толгой хорёо. Заиграйн аймагай колхозуудта шэнэ түлэй порошсонхонуудай 25,9 процентнь үхэбэ. Тарбагатайн аймагта 249 толгой хурьган (энэ жэлэйнь тулгуудэй 7,1 процент) хорёһон байха юм.

Сэлэнгын аймагай, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельэ 16 үнеэн түүгэһэн азд. 7 тугалынь үхөө. Тэрэшэлэн Иволгын аймагай, «III-дахи тавбанжэл» колхозой 44 хурьган үхэжэ, шэнэ тулэйнь 18,5 процент хорёбо.

Заиграйн аймагай Огогоёй сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 32 поросёнхонь (32,6 процент) хорёһон байха юм.

Энэ мэтын жэшээнүүд бэсашье аймагууд ба колхозуудта бии.

Малнуудай тулгуудые хоролтолго оруулхагаа гуримнэйнгөө урда хэшэр гэмтэ ябадаг гаргаа гэгшэ.

Энэ жэлэй тул абалгаа бэлэдхэхэ тушаа республикын Наркомземэй толгойой хэмжээ-ябуулганууд харагдаргаа, аймаг ба колхоз бүхэнэ шэнэгэлэн юм. Зүгөөд, олонгоо аймагуудай газарзарилгаагаа тайгуудай хүдэлмэрилэгшэд тус хэмжээ-ябуулганууды бэелүүлхын түлөө тэмсэлые толгойдогүй. Агинскэхэлыень хинан шалгаагаагүй, хаанаа зүгөөр бэлэхэлэ найгаа, тайлдалда оруулһан ушарнуудые үзэгдэнэ.

Колхозууд ба газартарилгаагаагаа органуудай хүтэлбэрилэлшэл, зоотехникчуд ба малшад бүлэдэгэ тул абалтын түрүүшын үдэрнүүдтэ тохёолдоһон алдуу ба дутуунуудые ойрын саата усалхан зайсуулхын тулада эрэгцэ шууд хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Нютагуудахи партийна, комсомольско ба советскэ организацинууд; тэрэшэлэн бүхы партийна ба партийна бэшэ большевигүүд болбол мал ажалай специалистнуудтай суутга нарай малнуудай хоолхо ябадалые ухаалгаа тодорхой хэмжээнүүдые хараалан, тэдэнние бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ эрэтэй ба эмэгтэй колхозникууд, совхозуудай малшадые элсүүлэн жагсаха уялгатай.

Бүхы нарай малнуудые нэгэшье хоролтогүйгөөр, 100 процент түлжүүлхэ, малжалайнгаа ашаг үгэлгыень үнэрһөө үдэртэ тэнцэлүүлхэ, тиин эхэ орон ба фронтоо эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг охэр үгэхэ, хүн түүэлгэнэй хорото дайсан болгаһан фашистска хүрин мялан тахалые унаһөөрынь үгы хэхэ ябадалые ойротуулалгаа—энэ хаана советскэ гражданин бүхэнэй, социалистическа хүөө ажачын нүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй урда байгаа нарин нангин ба хүндэтэй зорилго мун.

М. НЕЧАЕВА, ГМ СССР-эй Наркомземэй зоотехник.

НОМГОН ДАЛАЙ ДЭЭРЭХИ ДАЙН

АМЕРИКАНСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

НЬЮ-ЙОРК, мартын 17 (ТАСС). Филиппины дээрэ сэрэгэй ямаршье ябуулганууд болгоогүй гэжэ США-гэй сэрэгэй мини-терствын коммюникэ соо заагдаа.

Японийн уһан соо ябуулгаа хэхэ зуураа американска уһан доогуур ябаһан онгосонууд мартын 16 хүртэл Отельнуудаар үдэшэлэжэ ябаһан японско бомбардировщикуудай томо соединениие атаковаа. Дайсагайнгаа тоогой талаар булюу байбашье мүрдэнь американска самолетууд тучхарингүй байлгаагдаа ороо. Американска нэгэ самолет дайсанай самолетые мүргөө, тиигэд тэрэ самолетнөө хоюулаа унаһан байна. Нэгэ японско бомбардировщик ба нэгэ истребитель унагаагдаа нэгэ тэмтэһэн самолетоон бэшэгөө американска самолетууд булгаа өөрынгөө базада бүрин бүтэн бусажа ерөө.

АНГЛИЙСКА МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ЛОНДОН, мартын 17. (ТАСС). Австралийска командованиин коммюникэ соо хэлэлдэһэнэй ёһоор, Иорк гэдэг хахад аралай оршонгоо болоһон агаарай байлдаанай үедэ австралийска авиаци нэгэ самолетоо гэбэ. Унагаагдаһан самолетой пилот амаяы параа. Мартын 14-дэ японско хүнэ бомбардировщикууд Моресбей (Шинэ Гвинея арал) портыо ехэ үнэрһөө бомбонуудые хаяжа добтолсо.

ЯПОНСКО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

ТОКИО, мартын 17. (ТАСС) Официальна мэдээнүүдэй ёһоор, Энэдхэг ба Бирмын эрье шадарай уһанда ябуулгаа хэжэ байһан японско уһан доогуур ябаһан онгосонууд мартын 16 хүртэ дайсанайнгаа 11 сутные уһанда шэнгээгээ. Шэнгэһэн суднануудайнь дунда хоёр хуралдаа-саймаанай судна ба хоёр танкер бии байна.

ЯПОНИ ХИТАД ХОЕРОЙ ХОСРОНДОХИ ДАЙН

Хунань можын хойто хубинта мартын 2-ой һуни хитад сэрэгүүд Дачуанчу гэдэг гаагарта японско гарнизонние атаковаа. Хитадууд мүн тэрэшэлэн шэнсей-гуанчуо һаанаргаһан байна. Аньхуэй можын Ханьшанхэн оршонгоо Хитад ба Японийн сэрэгүүдэй хооронгоо үсэд шанга байлдаанууд боложо байна.

Мартын 17. (ТАСС)

Харюусалгата редакторай оролгошо Ц. ГАНСАНОВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны: отв. редактора—3-44; зам. редактора—3-44 2 зав.; секретариата и отдела партийной жизни—3-23; отделов сельско-хозяйственного и писем—7-55; отдела пром. и транспорта—5-07.

Буряат-Монголой УНЭН 2-дохи нюур № 68

Н—3318

Типография издательства республиканских газет БМАССР.